

# Vakcīna pret koronavīrusu

## – AstraZeneca vakcīna pret COVID-19 (AstraZeneca)

---

### **Informācija tiem, kuri ir saņēmuši piedāvājumu vakcinēties ar šo vakcīnu.**

Jaunais koronavīruss izraisa elpceļu saslimšanu. Daudzi izslimo asimptomātiski vai ar viegliem simptomiem, taču dažiem vīruss izraisa smagu saslimšanu. Gados vecākiem cilvēkiem un tiem, kam ir noteiktas citas iepriekšējas saslimšanas, ir vislielākais smagas saslimšanas vai nāves risks. Vakcīna darbojas profilaktiski pret saslimšanu ar koronavīrusu. Vakcīnas mērķis ir nosargāt dzīvību un veselību.

### **Kam ir tiesības saņemt šo vakcīnu pret koronavīrusu?**

Personas, kurām saskaņā ar valsts vakcinācijas programmu šī vakcīna ir ieteicama, var to saņemt, kad pienāk viņu kārtā prioritātes rindā.

Vakcinēšanās ir bez maksas un brīvprātīga. Šis piedāvājums attiecas uz personām, kuras uzturas Norvēģijā.

### **Kur es varu saņemt vakcīnu?**

Skatiet jūsu pašvaldības mājaslapā pieejamo informāciju par to, kam, kādā veidā un kur tiek piedāvāta vakcīna.

### **Kā noris vakcinēšana**

Vakcīna tiek ievadīta augšdelmā. Jūs saņemsiet divas vakcīnas devas ar 9-12 nedēļu intervālu. Svarīgi ir saņemt otro devu norādītajā laikā. Pirms vakcinēšanās jums vaicās, vai esat vesels, kā arī, vai jums ir bijušas reakcijas uz agrāk saņemtām vakcīnām. Noteikti informējiet, ja esat stāvoklī, ja jums ir alerģija, ja lietojat medikamentus, vai arī ir citas veselības problēmas. Vakcinēšana parasti tiek atlikta, ja ir akūta saslimšana un temperatūra augstāka par 38 grādiem. Pēc vakcinēšanas jums būs jāuzgaida vakcinēšanas vietā vismaz 20 minūtes.

### **Kā šī vakcīna darbojas?**

Vakcīnā tiek izmantots vīruss, kas nav bīstams (saaukstēšanās vīruss) un kurš palīdz nodot jūsu organismam informāciju par koronavīrusam raksturīgajiem izaugumiem. Saņemot vakcīnu, jūsu organisms veido šo izaugumu kopijas, uz kurām imūnsistēma var trenēties. Tādējādi organisms mācās atpazīt un aizsargāt sevi pret īsto koronavīrusu, ja vēlāk inficēties.

Informācijas pārnesējs vīruss organismā nevar veidoties un ātri noārdās. Vakcīna nevar izraisīt saslimšanu ar koronavīrusu vai citu infekcijas slimību. Vakcīna pret koronavīrusu darbojas profilaktiski. Tā nespēj ārstēt koronavīrusa izraisītu saslimšanu tiem, kas jau ir saslimuši.

Šāda veida vakcīnas ir izstrādātas arī agrāk pret Ebolas vīrusu.

## **Cik iedarbīga ir vakcīna?**

Vakcīna aizsargā pret koronavīrusa izraisīto saslimšanu. Divas nedēļas pēc otrās devas vidēji 60% vakcinēto, kuri piedalījās pētījumā, bija ieguvuši imunitāti pret koronavīrusa izraisīto saslimšanu. Taču, šķiet, aizsardzības līmenis var pieaugt, ja intervāls starp abām devām ir 9 vai vairāk nedēļas. Pētījumi liecina, ka vakcīna arī aizsargā pret tik smagu koronavīrusa izraisīto saslimšanu, ka nepieciešama ārstēšana slimnīcā. Pagaidām mēs nezinām, cik ilgi saglabāsies aizsardzība. Ja imunitāte laika gaitā mazinās, var būt jāievada atjaunojoša deva. Tā kā vakcīna aizkavē saslimšanu, tā arī aizkavēs infekcijas izplatīšanos, taču mēs nezinām, cik lielā apmērā. Tādēļ ir svarīgi joprojām ievērot spēkā esošos infekcijas kontroles noteikumus.

## **Blaknes**

No veiktajiem pētījumiem mums ir zināmas parastās un mazāk izplatītās blaknes, kuras vakcinētie izjūt. Mēs nevaram izslēgt retas blaknes vai arī blaknes, kuras parādās ilgāku laiku pēc vakcinēšanās. Lielākā daļa blakņu parādījās pirmajās dienās pēc vakcinācijas un pazuda dažu dienu laikā.

- Vairāk nekā pusei vakcinēto bija sāpes injekcijas vietā.
- Citas parastās blaknes bija slikta pašsajūta, nogurums, galvassāpes, muskuļu un locītavu sāpes, drebuļi, nelabums un augsta temperatūra.
- Šīs blaknes pēc otrās devas bija vieglākas un mazāk izplatītas.

Lielākajā daļā gadījumu blaknes bija nelielas vai vidējas. Mazāk nekā 5% izjuta spēcīgas blaknes, kas nebija bīstamas, taču uz vairākām dienām ietekmēja ikdienas gaitas.

## **Kā rīkoties, ja man parādās blaknes?**

Ja izjūtat negaidītus, spēcīgus vai ilgstošus simptomus, kurus, jūsuprāt, izraisījusi vakcīna, sazinieties ar ārstu vai citu veselības aprūpes speciālistu to izvērtēšanai un konsultācijām. Veselības aprūpes speciālistiem ir pienākums informēt par nopietnām vai nezināmām reakcijām, kuras, viņuprāt, izraisījusi vakcīna. Jūs arī pats varat informēt, atsūtot ziņojumu vietnē [helsenorge.no](https://helsenorge.no)

## **Nosacījuma apstiprinājums**

Šī vakcīna pret koronavīrusu ir testēta apjomīgos pētījumos, kuru ietvaros vairāki tūkstoši personu saņēma vakcīnu. Pētījumi veikti tāpat kā citām vakcīnām, taču novērojumu periods ir saīsināts. Zāļu aģentūras ir piešķirušas vakcīnai nosacījuma apstiprinājumu. Tas nozīmē, ka ir pietiekami daudz informācijas, lai uzskatītu, ka vakcīnas sniegtais ieguvums pārsniedz riskus, taču vakcīnas ražotājam joprojām ir jāturpina pētījumi un nepārtraukti jāsniedz zāļu aģentūrām jaunākā informācija.

## **Kādas vakcīnas esmu saņēmis?**

Kad saņemsiet vakcīnu pret koronavīrusu, tas tiks reģistrēts Valsts vakcinācijas reģistrā SYSVAK. Vairāk informācijas vietnē [helsenorge.no](https://helsenorge.no)

## **Vēlaties uzzināt vairāk?**

Vaicājiet savam ārstam, personām, kuras jūs vakcinēja, vai citiem veselības aprūpes speciālistiem. Skatiet arī Folkehelseinstituttet tīmekļa vietni <https://www.fhi.no/kvp>